

Slovenski čebelar in sadjerejec.

Glasilo čebelarskega in sadjerejskega društva
za Kranjsko,
sè sedežem na Jesenicah (Gorenjsko).

*Izhaja vsaki mesec enkrat in se pošilja udom brezplačno; neudom za 1 gld. 30 kr. na leto.
Inserati in priloge računijo se po najnižji ceni. — Letnina za ude znaša samo 1 gld.*

Naročuje se pri predsedništvu na Jesenicah.

Obseg: Gnjlوبا, strašna čebelna bolezen. (Dalje.) — Kje, kdaj in zakaj čebele pikajo? —
Kako naj se postopa z obrezovanjem korenin in krone pri presajajočih sadnih drevesih?
— Naš dopis. — Raznoterost.

Gnjlوبا, strašna čebelna bolezen.

(Dalje.)

Vendar poslušajmo o tej stvari še druge glasove. V Witzgall-ovem čebelarskem koledarju za leto 1886. nahaja se sledeče:

Navadno razločujemo milejšo in zlobnejšo (hujšo) gnjlوبا. Milejša gnjlوبا se spozna po raztreseno nastavljeni že pokriti zalegi, ker pri tej poginejo ličinke, dokler še niso pokrite. Pri zlobnejši gnjlوبي pomrjejo pa zraven odprtih tudi pokrite že v čebele spremenjene ličinke, in pokrovec na celicah se nekoliko pogreznejo ali vpošibijo. Nekaj teh pokrovcov ima tudi majhno luknjico. Dokler ima panj še precej ljudstva, skuša si sam pomagati, kar se mu tudi večkrat posreči. Sredstvo zoper gnjlوبا imajo čebele, kakor tudi Gravenhorst trdi, same v njih strupu. Če se je pa ljudstvo v panju že skrčilo in če od drugod ne pride pomoč, je panj gotovo zgubljen.

Emil Hilbert v Maciejewo poskusil je gnjlوبne panjove ozdraviti sè salicilno kislino, 100 gramov je zadostuje za 24 panjov. Toliko salicilne kisline raztopi se v enem litru špirita in ta tekočina se v dobro zamašeni steklenici shrani, 15 gramov te tekočine se s pol litra vrele vode dobro pomeša, in ko se ohladi, pokropé se čebele, satovje in znotranje panjeve stene. Posebno važno je pri tem, da se čebele v bolj tesen prostor ograde, da zamorejo vse satovje dobro obsesti. To kropljenje se vsakih osem dni ponovi in tako dolgo nadaljuje, dokler zadnja sled gnjlobe ne zgine. Poleg tega unanjega ozdravljanja uporabljati mora se tudi znotranje in sicer s tem, da se bolnemu ljudstvu poklada vsak dan $\frac{1}{6}$ litra medu ali raztopljenega sladkorja, v kar se primeša 50 kapljic salicilnega špirita.

Lažji način ozdravljanja je oni, katerega Gravenhorst priporoča:

Pomeša se jedno polno žlico karbolne kisline z 1 litrom vode, s to vodo se dno bolnih panjov vsakih osem dni omije. S tem se nalezljive snovi, katere čebele iz satovja pomečejo, uničijo in ob enem se stanovanje in satovje razkuži. Med tem ozdravljanjem, daje se čebelam več večerov tekoče krme, katerej se na 1 liter primeša jedna kapljica karbolne kisline.

Da zdrave panjove pred nalezljivostjo obvarujemo, položimo v panj na dno nekoliko timola (Tymol). To velja v vseh slučajih kot zanesljivo sredstvo zoper nalezljivost.

Dr. W. Hess, profesor na kraljevi tehnični visoki šoli v Hanoveru, omenja v njegovem spisu „Die Feinde der Biene im Thier- und Pflanzenreiche“ (slovensko: Čebelni sovražniki v živalstvu in rastlinstvu), ki je izšel v Hanoveru leta 1887., gnjilobo na strani 98. do 104. Tam se način nalezljivosti te bolezni iz učenega stališča razpravlja.

Hoffmann in Dr. Assmuss mislita, da je gubadica (Buckelfliege — *Phora incrassata*) prouzročiteljica gnjilobe.

V novejšem času je paster Schönfeld dokazal, da gnjiloba izvira od onih malih gobie, katere tudi vetrovi po zraku prenašajo iz jednega kraja v drugega ter so s prostim očesom nevidne, katere so tudi početek nalezljivih človeških bolezni.

Tudi angleškima naravoslovcema Walson Cheyne in Leschire se je posrečilo o čebelni gnjilobi priditi do tega, da se ta bolezen po zračnih gobicali (*Bacillus*) razširjo. O tem poročal je Fr. Krause v časopisu „Fortschritten der Medicin“ leta 1886. štev. 2.

Sredstev zoper gnjilobo imamo sicer precej, a kaj, ker nobeno ni zanesljivo. Poleg starih zdravil priporoča profesor Butlerow v Petrogradu na Ruskem navadno kafro. (O tem je že naš list v jednom prejšnjih letnikov poročal. Ured.) Dr. Bauverd priporoča — Eucalyptol — eterično olje gumijevega drevesa, *Eucalyptus globulosus*. Pravijo pa, da se to ni potrdilo, ker v zadnjem času ni več govorice o tem. Posestnik Hilbert v Maciejewo okrožje Thorn rabil je narpopred salicilno kislino in to z dobrim uspehom: ta je še dandanes najbolj znana pri tej bolezni. Tudi karbolna kislina se pogosto zoper gnjilobo uporablja. O kavinem prahu piše profesor Dr. Hess na strani 103 njegovega spredaj omenjenega spisa to-le:

V novejšem času priporoča Wüst v St. Amarinu v Gorenji Alzaciji kavo kot sredstvo zoper gnjilobo. Dotični piše o tem:

V decembrovem zvezku (1885) nemškega vojaško-zdravniškega časopisa je več poskusov gledé uporabe in uspehov kave kot uničevalka gnjilobe naštetih. Poskušalo se je pri takih snoveh, ki prav radi gnjijejo, postavim: kri, meso, klej ali lim in pri drugih.

V majhnej stekleničici premešalo se je prav dobro 10 gramov krvi z 1 gramom kavinega prahu; pri toploti 16° še za dva dni ni bilo čutiti gnjilobinega smradu.

Že skoro vsmrajena kri pomešala se je z jednim gramom kavinega prahu in v zavračevalnej steklenici (Reagensglas) dobro pretreševala, zgubila je čez pol minute in celo še med pretresovanjem ves smrad in je brez tega ostala še 1½ dneva.

10 gramov že smradljive klejeve raztopljine premešalo se je s ½ grama kave in čez pol minute zginil je neprijetni duh; raztopljina ostala je še 20 dni brez

smradu, čeravno je bila v odprti posodi pritiskajoči julijevi vročini izpostavljena. 25 gramov drobno razsekljanega mesa pomešali so z 11 gramov kavinega prahu, odprto razpostavili, dosegli so iste uspehe.

50 gramov mesa z 9 gramov kavinega prahu pregnjeteno se je čez 3 dni brez vsakega duha popolnoma posušilo, tako da se je lahko v prah zdrobilo, a pri tem zgubilo je 67 % teže.

Ker se je kavina moč gledé gnjilobe tako dobro obnesla, poskusili so to moč še pri ozdravljanji ran.

Dva vojaka sta si vsled padca po stopnjicah prouzročila na glavi 4 do 5 cm zevajoče rane do kosti in že ste se rani začeli gnojiti. Potresli so rane s kavinim prahom, in že prihodnji dan bile so rane suhe in so se začele celiti. Tretji dan sta vojaka že službo opravljala.

Ravno take vspehe dosegli so pri živalstvu, kjer so preganjali skrite zalege bolezni. Te skrite zalege so večkrat vzrok goveje kuge — gnjilobe.

Ni skoraj več dvomiti, da bi se čebelarški strah pred gnjilobo s tem ne odgnal.

Prednosti so pri rokah, to sredstvo dobi se povsod in precej, ne predrago in se lahko vporablja (?), in tudi v večjih množinah ne škoduje.

Na kak način naj se rabi, to naj skušnja čebelarja uči. Jaz bi po mojem mnenji vse sumljive celice s kavinim prahom potresel in nasul, v že zelo okužene pa kar natlačil, vsaj se potem, ko se posuše, lahko osnažijo. Preveč nikdar ne škoduje, tedaj se ga lahko veliko nasuje. Posebno dobro stran ima kava tudi to, da se suha rabi, ki potem vso mokroto na sé potegne in s tem čebelam — k osnaženju panju veliko pripomore.

Tudi kot dodatek k vodi, katera se jim podaje, menda dobre uspehe pokaže. Prosim, vzemite te besede, kakor se glase: „Spodbuda k zdravilnim poskusom. Sredstvo je včeno, pa tako priprosto, da bi neizgovorno bilo, brez da bi se popred poskusilo, naše ljubke živalice prepustiti poginu.“

Kolikor jaz vem, se do sedaj še ni poskušalo s tem zdravilnim sredstvom pri gnjilobi, ali vsaj objavljenega ni bilo. Tako lahko in tako priprosto se nam pa postopanje s tem sredstvom vendar ne dozdeva. Pri močno že okuženih panjovih je napolnitev vseh sumljivih in že okuženih celic po mojem mnenji vendar ni nikaka lahka reč. *)

Tako piše Wüst.

(Konec prihodnjšč.)

Kje, kdaj in zakaj pikajo čebele?

Tudi čebelam je od narave dano orožje, s katerim se branijo proti njih sovražnikom, kakor so: miši, žolne, senice, lastovke, tašice, srakoper, krastavice, pajki, mravlje in še več družih. Nar večji sovražnik je največkrat človek, neokretni čebelar. Zoper vse te rabi čebela nje glavno orožje — želo. Trot nima žela, torej tudi ne pika. Matica zamore prav občutljivo pičiti, piči pa le v največji sili in

*) Posebno pri naših starih panjevih z nepremakljivim delom je to skoro nemogoče izvršiti, ker se še vse okužene in sumljive celice videti ne morejo.

navadno le svoje sovrstnice. Čebele — delavke — imajo sicer še drugo orožje, namreč čeljusti, s katerimi tuje čebele zgrabijo, ali pri trotovi vojski z njimi trotom perutnice zasučejo. Čebele pikajo:

1. v obližji njih stanovanja, če mislijo, da so same ali pa njih kraljica v nevarnosti.

Kadar rojijo, ne pikajo, še le potem, ko že v gruči skupaj sedé. Dokler po zraku letajo in so od matice oddaljene, ne pikajo; boječe so in rajše zbežé. Brez skrbi gremo po cvetočih vrtilih in poljih, ko med nabirajo, a pičijo ne. Da pa daleč od njih stanovanja in matice pičijo, zgodi se le takrat, če se pritisnejo, to je pač lahko umevno, ker vsaka žival brani se v smrtni nevarnosti. Vsled pritiska stopi zelo samo iz ozadka in zbode sè svojo ostrostjo v pritiskajočo reč, v roko i. t. d. Čebele sicer ne marajo pičiti, a prisiljene so k temu. Do kakošne daljave da čebele več ne pikajo, še ni dognano; to odvisno je od vremena in od lastnosti panjov. Če čebele niso posebno razdražene, ne pičijo več v daljavi desetih korakov od njih stanovanja, ali pa le redkokedaj;

2. če se vznemirja njih stanovanje s tolčenjem in suvanjem, ali pa če se njih stanovanje prevrne;

3. če se po njih maha, razjezé se. Večkrat pri kakem opraviu pri panjovih kaka čebela sitno okrog človeka brenči in se v njega zaletava; take sitnice zbijejo se na tla;

4. čebele pikajo, če prav predrzno mimo njih stanovanja gremo ali če pri kakem čebelnem opraviu premalo varno ravnamo;

5. ko je že ena ali več čebel pičilo, druge potem tudi rade pikajo, ker gredo za strupnim duhom, koji jih razdraži. V tem slučaju je najbolje, če se za nekoliko časa od panjov oddaljimo, opičeno mesto sè salmijakom pomazemo, izstisnemo in obrišemo. Če je kako ljudstvo tako razjezeno, da celo dim nič več ne pomaga, bolje je, da se z operacijo nekoliko časa počaka, da se zopet umiri. Vendar si v najhujšem slučaju lahko s tem opomoremo, če jih z vodo malo pokropimo, se ve da, k temu je treba brizgalnice, ki zelo tanjke curke iz sebe meče;

6. ako pride kdo z robotimi ali takimi rečmi, ki so iz živinske dlake, v hitro dotiko. Brez pokrivala k čebelam hoditi ni varno, ker se čebele lahko v lase za-pledejo in potem tudi gotovo pičijo;

7. če večje živali pridejo v bližnjavo panjov. Pse in konje, ki imajo kratko gladko dlako, prav rade pikajo, posebno pa še zato, ker je čebelam pôt zelo neprijeten;

8. če pade kaka čebela v odprto kadilno posodo, da se sèžge. Duh, ki se pri sèžiganji razširja, razburi buče, da kar ko besne okrog letajo in iščejo, koga bi pičile;

9. ako ima kdo pri čebelnih delih in opravih usnjate ali volnate rokavice natak njene. V rokavice iz usnja narejenega iz kož divjih živali posebno rade pikajo, pri tem puste zelo v usnji in zvabijo sè strupnim duhom še druge zraven, ki tudi rade pičijo;

10. ako pridejo črno oblečene osebe pred čebelnjak, čegar čebelar nosi obleko bolj svitle barve. Zoper vsako zelo temno, posebno črno barvo se čebelam nekako mrzi;

11. če v čebele zasopemo. Človeška sapa jim je zoperna. Če kdo kadi, dobro je, če sapa zadržuje;

12. čebele radi pikajo, če kdo spredaj ležeče čebele s kako posodo zajema; to so starejše čebele, ki so že na pašo hodile, te tudi rajše pikajo nego mlade. Pomniti je pri tem, da se te čebele popred malo pokrope in še le potem zajemajo;

13. če hoče kdo roj, ki se je na zelo nepripraven kraj vsedil, s peresnim omelom omesti; boljše je, če se le jedno gosje ali jastrebovo pero, ki je precej trdo, v to rabi;

14. ako v panju pri veliki vročini, posebno pri zelo močnih ljudstvih hočemo sat vtrgati, kar čebele silno razdivja;

15. če se nebo pooblači, in je v veliki soparici vsak trenutek pričakovati nevihte, ker mogoče da v zraku nahajajoča se elektrika na nje razburno vpliva;

16. ob deževnem vremenu, ko mirno v panju sedé, zvečer v mraku ali pa zjutraj zgodaj, če ni posebno hladno. Zato je dobro, ako se kdo preveč čebelnega pika boji, da vse operacije takrat izvršuje, ko čebele nahujše leté, če se ni bati, da bi ropanje nastalo. Dobro je če se to izvršuje v zaprti shrambici. Čebele, ki že na pašo hodijo, navadno v tem času niso doma ali pa pridejo težko obložene domov, kjer pri najboljši volji ne morejo pičiti;

17. ako čebele nimajo kraljice, temveč le matične celice, iz katerih si bodo matico izvalile. Tudi motenja, posebno pri zalegi, niso nasvetovati, ker od tega je prihodnost ljudstva odvisna. Če nimajo kraljice, so vedno zelo vznemirjene;

18. če so brez matice, precej obljudene in brez trotove zalege, in so le stare čebele in brez dela v panju. Če pa imajo trotovo zalego, tedaj eno ali več čebel, ki jajčeca ležejo, takrat niso hude, ker so več ali manj v položaji pravilnosti;

19. kadar je matica izletela k oprašenji, ker zdajci se gre za obstanek ali pogin;

20. kadar imajo panjovi mlado zalego, ker za to se silno bojé; dobro vedó, da bodo iz zalege prišle njih naslednice;

21. če pride človek ves poten pred čebelnjak. Tudi človeški pôt je čebelam neprijeten;

22. ako se približa čebelnjaku človek, ki je popred pil vino, žganje ali sploh kako pijačo, ki močen duh iz človeka razširja;

23. še več a manj važnih vzrokov je, zakaj čebele pikajo. Začetnik naj posebno pazi na čebele, ki pri odpiranju panju od strani na pod hitro k odprtini hité, te so najhujše. Lahka reč je, da ne pustimo čebelam, da bi divje postale; težko pa je že podivjane zopet pomiriti in ukrotiti. Malo dima o pravem času ohrani čebele v brzdi. Vseh nar manjših previdnosti ne moremo nobenega človeka učiti, ker teh se človek privadi s pogosto obhojo čebel, pri tem človek njih navade opazi in si jih zapomni.

Vsakemu začetniku v čebeloreji se bo posebno to včasih mrzelo, ker ga bodo čebele zoper njegovo voljo in misel dobro opikale. Ako se varuje, da jih ne bo napeljeval k pikanji, kmalu se bo v njem obudilo veselje do čebelarstva in zahvala čebel mu po zveksanej pridnosti ne bo izostala.

Kako naj se postopa z obrezovanjem korenin in krone pri presajajočih sadnih drevesih?

(Konec.)

Ker smo s tem pojasnilom — kako se namreč korenine obrezujejo — prvi del tega spisa dovolj obravnavali, moramo še o drugem delu nekoliko spregovoriti. Odgovoriti nam je še na vprašanje: Kako naj se obrezuje krona sadnih dreves pri presajanju?

Če se kronine veje obrezujejo, naj se li dolgo ali kratko obrezovanje vporablja?

Ako mi z ozirom na to, da na zgoraj navedeno vprašanje prav odgovorimo, drevesne veje bolj natanjko opazujemo, videli bomo, da so vrhovni popki in tudi tisti, ki precej pod njimi stojé nar bolj razviti, in to vsled tega, ker nagon rastoče moči v naravi le proti koncu mladik želi; nižje stoječi popki so vedno manj razviti ali zanikerni in sicer kolikor nižje stojé, toliko slabejši so.

Že ta okolnost pri izpeljavi kratkega kroninega obrezovanja, pri katerem na slabo razvite popke dospemo, daje nam podlago, da je tako obrezovanje slabo, posebno pa še zato, ker s tem počenjanjem naredimo drevesu velike občutljive rane.

Pri opazovanjih, katere smo pri novovsajenih sadnih drevesih s kratko obrezano krono imeli, kazalo se je drevo sicer živo (zeleno), toda poganjati ni začelo dolgo časa, večkrat še le v juniju, ali pa še le v juliju. Pognalo je z vso močjo. Te tako divno pognale mladike so bile prehabatne čvrstosti, njih nežna prvotna kožica imela je malo zmožnosti braniti se velikega izhlapenja, katero v tem času vsled hude dnevne vročine nastane; delavnost še le vpodobljenih organov je zdatno zvečšano, naglo rastoči odgonki ne morejo njih razvitku primerno množino lesa narejati, da bi njih rastlinsko mehanično moč mogli obveljaviti. V legah, kjer močni vetrovi buče, se take mladike lahko odlomijo, v vročih, suhih legah pa po dnevi ovené, in še le nočni vlažni hlad jih zopet malo poživí.

Poskušeni vrtnarji so že večkrat opazili, da pri tem še druga nevarnost preti, in sicer ta, da, če suša nastane in dalje časa traja, korenine v zemlji ne dobé toliko vlage, da bi z njo izgubo vsled izhlapenja nadomestile, zaradi tega ostanejo mladi odgonki tudi črez noč veli, ter da si ne morejo v nočnem vlažnem hladu nič opomoči. Ako suša le še ne pojenja, je razloček med pridobivanjem in izgubo vlage vedno večji, in popred tako divno rastoče mladike se večkrat vsled tega posuše.

Ako nas pa ta nadloga v miru pusti, bati imamo se še hujše, namreč zime. Take le za silo z lesom previdene mladike podležejo večkrat že malemu mrazu. V resnici, imeli smo v tej zadevi prav čudne skušnje.

Pri drevesih z na kratko obrezano krono opazili smo prihodnjo pomlad da so vse enoletne mladike do njih podlage pozeble, deblo bilo je zeleno in zdravo, a odganjanje na kroni pokazalo se je le v redkih slučajih in le na posameznih vejicah, med tem ko so se pod krono prikazali novi odgonki, ki so iz spečih očescev pognali.

Da je tako drevo, če sploh obstane, za več let zadržano (zamorjeno) v rasti, je razvidno, in vzrok v tem slučaju je kratko obrezovanje krone, ki se je nastavilo na ne popolno razvite popke.

S kratkim obrezovanjem pri presajanji naložimo mi drevesu breme, katero ga' na dveh straneh obtežuje; prvič mora si drevo svoje ranjene dele na koreninah pokriti in nove koreninice delati, drugič pa mora prevleči rane na kroni in ob jednem preslabo razvite popke k zmožnosti odganjanja razviti, to pa zahteva veliko časa in blaga (živeža).

Če veje drevesa pri presajanji na dolgo obrežemo, prikaže se nam tudi napaka, ki pa svoje slabe posledke na ves drugačen način kaže; z dolгим obrezovanjem krone prouzročimo ali popustimo drevesu preveč odgonkov, katere, če se o pravem času in pravilno ne odstranijo ali pa vravnajo, tudi drevesce popolnoma uničijo. Taka drevesa zahtevajo v poletji strežbe in previdnega oskrbovanja, če hočemo lepo krono doseči.

Ako je treba večje nasade odgojevati in če v najbolj potrebnem času primanjkuje dovoljnih delavnih moči za toliko delo, zaostanejo taka dela in sicer večkrat mladim drevescem na škodo. Tem obilnem delu zamore se pa, in še celo v največjo korist in prednost novih nasadov, izogniti na ta način, da se prvo leto krona nič ne obrezuje, le k večjem tam, kjer je preobilica vejic ali pa se nepravilno stoječe mladike do veje ali debla odrežejo.

S tem, da smo kronine veje pustili, dali smo drevesu za enkrat le nalogo, naj se vkorenini — prime — na novem stališču, pri ranah nad zemljo potrebuje drevo hranilnih snovi, da rane pokrije; vsa rast ima tako rekoč v prvem letu le enostransko opravilo dovršiti, vrhnji popki in tisti, ki blizu teh stojé, razvijejo se toliko, da ali odgonke naredé, ali pa se samo v listne popke spremene. Nižje stoječi popki se le toliko ožive, da bolj popolni in močnejši postanejo, do odganjanja pa ne dospejo. S takim ravnanjem se tudi mera izhlapienja zmanjša, ker rast vsled obilnejše razdelitve soka ni divna. V tem letu tudi ne moremo drevesu nalagati, da bi si krono razvijalo.

Če se je drevo do prihodnje pomladi že popolnoma ukoreninilo in je ta del svojega organizma že utrdilo in razdelilo, zdaj gremo še le na delo, da drevo na razvitek njegove krone silimo, in zdajci imajo popki, ki so v poprejšnji rasti spali svojo veljavo, ker le na podlagi teh krono obrezujemo, zdajci pa že smemo krono na kratko (5 do 6 popkov visoko) obrezovati.

Po naših na tej podlagi izpeljanih poskušanj in opazovanjih prikažejo ta sadna drevesa v drugem letu močno in zdravo rast, ti popki se zgodaj ožive, naredé močne izrastke, ki v pravem času narejajo les in enoletno zamudo bogato popravijo. V jeseni so dobro razvite veje na deblih, ki imajo vso lesno zrelost in tudi tako čvrstost, da se zamorejo vsem vplivom zime ustavljati. S tem smo mi naš zahtevani smoter, da dobimo zdrave, lepe drevesne krone, v drugem letu popolnoma dosegli.

Tako postopanje se je posebno pri koščičastem sadju v zvezi z dolгим obrezovanjem korenin v suhih legah prav dobro sponeslo, in je vsakemu sadjereju nar boljše priporočeno.

P. K. Vetter.

Naš dopis.

Iz Senarske pri sv. Trojici v slovenskih goricah na Štajerskem. Ker sem postal ud tega slavnega društva, dobivam tudi jaz Slovenskega čebelarja in sadjereja.

Rad berem in pregledujem dopise, ali žali Bog, da jih le malo prihaja in še ti skoro vedno od enih in istih dopisnikov, akoravno ima društvo, kakor iz imenika vidim, nad polovico dobro peresa vajenih rok; poleg tega imajo nekateri več ali manj časa, pa vendar roke križem drže in spé. Zategadelj vzdignil sem se jaz in kot maloizšolan stopim med častite dopisnike čebelarjeve ter povem, kako je pri nas s čebelorejo in sadjem.

Letošnja spomladanska čebelna paša bila je taka, da je pač ne bomo ravno z najboljšo voljo zapisali v knjigo čebelne zgodovine; potisnili jo bomo bolj h koncu, kjer bo med slabimi sovrstnicami kraljevala. Že od začetka bilo je tako slabo vreme, da so čebele malo ali skoro bolje rečeno nič brale. K slabemu vremenu je še to hudo, da pri nas resje nič ne raste. Na lažji niso mogle nič dobiti, le ob času, ko je sadno drevje cvetelo, bilo je nekaj malega dni za čebelno pašo še precej ugodnih, a kaj to, ker popred ni skoro nič bilo. Zdaj bi brale po travnikih na cvetilih, a zdaj nastopila je neizrečena suša. Poleg suše imamo še vedno južno vetrovje, da se medena rosa vedno posuši. Ker je toliko zaprek, gre tudi z rojenjem bolj počasi, imeli bomo sploh pozne roje. Ni ga skoro najti čebelarja v naši okolici, ki bi ne tožil zbog slabe letine. Vsak pravi: „Ravno tako se nam godi, kot bi čebele sklenile zapustiti vse slovenske gorice.“ Res se temu begu že približujemo, ker skoro vsakemu čebelarju je eden ali več rojev všlo v daljavo. Tudi mene je zapustil jeden roj, pa še prvič je bil. Ta pobegun bil je že tri dni v Dzierdzonovem panju — dvojčiču. — Ko stojim neko opoludne pred uljakom, bilo je že tretji dan, odkar sem tisti roj v panj vtaknil, prikadi jo ta malopridnež iz panju in hiti v zrak. Se vé, da sem jaz vse storil, kar mi je bilo mogoče, da bi ga bil vstavil, pa vse zastonj. Tečem nekaj časa za njim, bil sem mu gotovo neljub tovariš, a on se ni brigal za mé, hitel je dalje, dokler se mi izpred oči ne zgubi. Ko sedaj panj odprem, oh, škoda! vidim že nekaj kosov lepo belih pogač (satov); v jednom bila so že jajčeca naležena, ker bil je prvič, kakor sem že spredaj povedal, imel je tedaj staro, sprašeno matico. Jeden tukajšnjih čebelarjev mi je tožil, da so mu trije roji všli. Jednega teh begunov imel je že celo jeden teden v slunnatem panju, pa se mu je izneveril. Da bi pa kdo kje kakega roja našel, ni bilo slišati. Kam li gredo?

Sadno drevje je pri nas prav lepo cvetelo, toda zdaj pa stoji skoro vse prazno. Ako je tu pa tam še kaj na drevesih ostalo, še tisto zdaj po malem odpada. Vse kaže, da bo letos slaba sadna letina.

Matež Fras.

Raznoterost.

Najobširnejše sadjarstvo v Evropi. Najobširnejši prostor, na katerem se v Evropi sadjarstvo goji, je v kraljestvu Virtemberg. Tam stoji menda več nego tri in pol milijonov sadnih dreves na 50 štirjaških miljah, tako da se na štirjaško miljo 70.000 dreves računi. Ker se primeroma 9000 stanovalcev na eno miljo šteje, pride na vsako osebo 8 dreves. Ako vzamemo, da vsako drevo povprečno obrodi na leto 30 kg sadja, pride tedaj na vsakega prebivalca 240 kg, t. j. nad 4 cente sadja.

Odgovorni urednik Anton Klein. — Izdajatelj Janez Modic, društveni predsednik.

Lastnina „Čebelarskega in sadljerejskega društva za Kranjsko.“ — Tisnila Klein in Kovač v Ljubljani.